

Wellamo-opisto

Taiteen perusopetuksen yleinen oppimäärä

Musiikki

Arviointikriteerit

Valtakunnalliset pedagogiset tavoitealueet

Viulunsoitto

Musiikin hahmottaminen

Soittaminen ja laulaminen

Kriteeri 1

Soittimen tuntemus

- Soittimen rakenne ja toiminta
- Luonteva soittoasento
- Hyvä ryhti
- Pehmeät kädet
- Jousikäsi, sormien asento, ranne, käsivarsi, kyynärvarsi, kyynärohjaus
- Viulukäsi, käsivarsi, ranne, sormien asento, käden muoto

Kriteeri 2

Soittotekniikka

- Vivityksen alkeet
- Näppäily, eli pizzicato
- Kynsien leikkaaminen
- 1.-4.sormen hallinta puhtaasti
- Luonnollisen täyteläisen soinnin tunnistaminen ja tuottaminen
- Kauniin äänen kehittäminen
- Jousenkäytön monipuolistaminen ja käyttö ei jousen alueilla
- Eri jousitukset, legato, martelé
- Äänen voimakkuuserot eli dynamiikka
- Artikulaation alkeet

- Fraseeraus
- 1.asema
- Sorminumerot apuna
- Asteikot 1-2 oktaavia 1. asemassa
- Etydejä 1. asemassa
- Pikkukappaleita 1. asemassa
- Helpon nuottitekstin lukeminen
- Sävelpuhtaus
- Glissando
- 1.-4. asema
- Asteikot 2 oktaavia 1.- 4. asemassa
- Koko otelauta tutuksi
- Pariäänien alkeet
- Etydit 1.-4. asemassa
- Konsertot 1.-3. asemassa
- Vibraton harjoittelu
- Äänen kvaliteetin parantaminen
- Kehon huolto, luonnollisen soittotavan edelleen kehittäminen
- Omiin soittoasentoihin liittyvien ongelmien tiedostaminen
- Soinnin rakentaminen
- Nopeuden ja ketteryyden kehittäminen
- Monipuolinen jousitekniikka
- Vibraton monipuolistuminen, vibraton erilaiset sävyt
- Kaikki jousilajit
- Käsien eriytyminen ja liikeratojen tietoinen valinta
- Sormijärjestyksen suunnittelu ja valinta, (fraseeraus, artikulaatio, koordinaatio)
- Sormitusten ja jousitusten omaehtoinen tutkiminen ja suunnittelu

Kriteeri 3

Harjoittelemaan oppiminen

- Säännöllisyys
- Vanhempi mukana
- Toistot
- Tavoitteet ja päämäärä
- Läksyvihko/Soittopolku
- Taitotaulut
- Omaehtoinen ja itsenäinen harjoittelu
- Harjoittelun kohdistaminen ensisijaisesti vaikeisiin paikkoihin
- Harjoittelutapojen variointi (hitaasti, nopeasti, silmät kiinni jne.)
- Suurien kokonaisuuksien jakaminen välitavoitteisiin
- Mielikuvaharjoittelu
- Harjoittelun suunnittelu
- Harjoittelupäiväkirja
- Kehittämistä vaativien asioiden tunnistaminen omasta soitosta

- Harjoitusesiintymiset (suurten kokonaisuuksien hallinta)

Kriteeri 4

Yhteismusisointi

- Yhteismusisointiin tutustumista (esim. oman opettajan kanssa)
- Osallistuminen opiston järjestämään yhteismusisointitoimintaan
- Aloitusten ja lopetusten näyttäminen toisille soittajille
- Oman ja toisten soiton kuunteleminen yhteismusisoinnin aikana, ja siihen reagoiminen
- Sujuva yhteissoitto, tempoon sopeutuminen

Kriteeri 5

Laulun ja rytmien harjoittaminen ja yhdistäminen (laululeikit) musiikin hahmottamisen ryhmäopetuksessa

- helppojen melodioiden laulaminen yhdessä korvakuulolta ja nuottikuvasta
- rytmit ja rytmien yhdistäminen lauluun
- liikkeen yhdistäminen lauluun
- kaanonit
- solmisointi ja käsimerkit
- intervallit solmisoiden

Esittäminen ja ilmaiseminen

Kriteeri 1

Esiintyminen

- Esiintyminen ryhmätunnilla tms.

- Esiintyminen matineassa tai konsertissa
- Lavakäyttäytyminen
  - Kumarrukset ennen ja jälkeen esityksen
  - Siisti, asianmukainen pukeutuminen
  - Rauhallinen lavaolemus
- Asennoituminen esiintymiseen
  - Halu onnistua
  - Halu yrittää parhaansa
  - Pettymysten sietäminen
  - Onnistumisista nauttiminen
- Esiintymisen läpikäyminen jälkikäteen / itsearviointi
- Virheiden ohittaminen esitystilanteessa
- Esityksen kuunteleminen antaen esiintyjälle työrauha (yleisökäyttäytyminen)

Kriteeri 2

Ilmaiseminen

- Erilaisten tunnetilojen, sävyjen ja karaktereerien esiintuominen soittamalla
- Perustempon hallinta; sykkeen ylläpito, hidastukset ja nopeutukset
- Dynamiikka
- Fraseeraus
- Artikulaatio

Kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen

Kriteeri 1

Kuunteleminen

- Oman soiton kuunteleminen ja havainnointi soittaessa
- Oman soiton kuunteleminen tallenteelta (esim. kännykällä äänitettynä)

- Ulkoa soittaminen
- Helppojen laulujen soittaminen korvakuulolta
- Luokkatuntien / matineoiden / konserttien kuunteleminen

Kriteeri 2

Musiikin hahmottaminen

- Kappaleen kokonaisuuden hahmottaminen rakenteen mukaisesti
- Eri tyylien tunteminen ja ymmärtäminen
- Nyanssit, aksentit ja tempomerkinnät
- Kertausmerkit
- Prima vista
- Eri aikakausien tyylien alkeet
- Agogiikka ja tempon tietoinen vaihtelu
- Jäsennys: kaaret ja artikulaatiot

Kriteeri 3

Notaation ja musiikin käsitteiden oppiminen ja hahmottaminen kuunnellen, kirjoittaen ja säveltäen (musiikin hahmottamisen ryhmäopetus)

- nuottien nimet, oktaavialat ja nuottiavaimet
- nuottien ja aika-arvojen kirjoittaminen g- ja f-avaimelle
- sävellajien, asteikkojen ja tahtilajien oppiminen ja käyttö
- rytmin ja sävelkorkeuden merkitseminen kuullusta
- intervallien ja (kolmi)sointujen merkitseminen ja tunnistaminen
- Omien kappaleiden säveltäminen omaa soitinta hyödyntäen
- Musiikin käsitteiden ja termien oppiminen ja käyttö

Taiteidenvälinen osaaminen

Kriteeri 1

Tutustuminen toiseen taiteenalaan ja sen ilmaisukeinoihin

- Kuvaamataito
- Tanssi
- Musiikkiteknologia
- Muu taiteenala

Kriteeri 2

Taiteidenvälisyyden toteutuminen

- Monitaiteelliseen projektiin osallistuminen
- Aiheesta tai kuvasta improvisointi tai säveltäminen
- Oman soiton tai laulun yhdistäminen liikkeeseen